Источник: "Літаратура і мастацтва" №14 6.04.2012

Двухтомнік, які прачытаюць у школе

На філалагічным факультэце Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта прэзентавалі двухтомную анталогію "Беларуская літаратурная спадчына".

Ярына РЫТАМІНСКАЯ

Яе ўкладальнікі — доктар гістарычных навук, галоўны навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі Георгій Галенчанка, доктар філалагічных навук, супрацоўнік Інстытута беларускай мовы і літаратуры НАН Беларусі Валянціна Русак, кандыдат гістарычных навук Ігар Зайцаў, дырэктар фундаментальнай бібліятэкі БДУ Пётр Лапо, намеснік дырэктара Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Алесь Суша і настаўніца СШ № 140 г. Мінска Святлана Курбанава.

Жанр анталогіі досыць складаны. Адбор лепшага, што пасля ўваходзіць у падрыхтаваныя тамы, адначасова і аб'ектыўны, і суб'ектыўны. Анталогія, як правіла, адлюстроўвае самае характэрнае, што адбываецца ў літаратурным працэсе за пэўны перыяд. Але справа дасведчанасці, падрыхтаванасці і сумлення ўкладальніка — як распарадзіцца сабраным матэрыялам.

Асаблівасцю выдання з'яўляецца тое, што яго рыхтаваў калектыў аўтараў-спецыялістаў з розных сфер навукі, культуры і адукацыі. Такі шырокі склад дазволіў забяспечыць комплексны падыход да адбору і аналізу мастацкіх твораў айчыннай літаратуры. Адзін з укладальнікаў Пётр Лапо распавёў "ЛіМу" пра тое, што ж легла ў аснову двухтомніка:

— У выбары тэкстаў для гэтай анталогіі мы кіраваліся вучэбнай праграмай для агульнаадукацыйных устаноў з беларускай і рускай мовамі навучання па беларускай літаратуры для V — XI класаў, зацверджанай Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь. Такім чынам, дадзенае выданне — гэта найбольш поўны збор літаратурных твораў, якія вывучаюцца беларускімі школьнікамі. Ён дазваляе атрымаць цэласнае ўяўленне пра багацце беларускай літаратуры XI – пачатку XXI ст. У першай кнізе анталогіі тэксты падаюцца ў храналагічным парадку і аб'яднаныя ў наступныя раздзелы: "Вусная народная творчасць", "Літаратура Сярэднявечча", "Літаратура Адраджэння", "Літаратура Барока і Асветніцтва", "Літаратура XIX стагоддзя", "Літаратура XX стагоддзя. Пачынальнікі сучаснай беларускай літаратуры", "Залатая пяцёрка" (Якуб Колас, Янка Купала, Максім Багдановіч, Кандрат Крапіва, Уладзімір Караткевіч). Другая кніга прысвечана літаратуры XX — пачатку XXI стагоддзя. Укладальнікі адышлі ад храналагічнага прынцыпу падачы тэкстаў і спыніліся на падзеле матэрыялу паводле родаў літаратуры: эпас, драма і лірыка. Такім чынам, у анталогію ўвайшлі раздзелы "Проза", "Драматургія", "Паэзія". Акрамя таго, у выданне ўключаны кароткі слоўнік літаратуразнаўчых тэрмінаў.